

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

45

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-64-8

BRNO 2004

3001-

9395458

PŘEHLED VÝZKUMŮ 45

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz
- Odpovědný redaktor: doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
- Redakce a příprava pro tisk: Ing. Petr Škrdla, PhD., Mgr. Balázs Komoróczy, PhDr. Lubomír Šebela, CSc.,
PhDr. Rudolf Procházka, CSc., PhDr. Jiří Doležel, Dana Gregorová, Alice Del
Maschio
- Na titulním listě: Jeskyně Švédův stůl. Foto Jiří A. Svoboda
- Tisk: Bekros
- Náklad: 400 ks

© 2004 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

MLADEČ (okr. Olomouc)

Mladečské jeskyně Ib – Dóm mrtvých. Aurignacien. Archeologický dohled.

Na přelomu let 2003/2004 přistoupila Agentura ochrany přírody a Správa Mladečských jeskyní k rozsáhlým plošným úpravám v interiéru Mladečských jeskyní, včetně prostoru paleolitické lokality I. Cílem bylo odstranit již nepoužívané turistické komunikace, schodiště a nadbytečné vybetonované plochy a navrátit tak maximální část jeskyně do původní podoby.

Přestože projekt nepočítal se zásahem do podložních sedimentů, sledoval Archeologický ústav AV ČR průběh odstraňování betonového pokryvu. Beton spočíval vesměs na načervenalých, hlinitých až jílovitých jeskynních sedimentech, jejichž stáří dnes již přirozeně převyšuje původní archeologické vrstvy.

Na jediném místě, a to u schodů do nižšího patra pod Kominem mrtvých, zasáhla úprava i do podložních sedimentů, částečně souvisejících s bází sutového kužele. Ty ovšem byly archeologicky i paleontologicky sterilní a v odstupu od původního kužele nadto přemístěné během předchozích terénních úprav.

Na dvou místech v Dómu mrtvých překrýval beton nepravidelná zahloubení vyplněná recentními vyvážkami a předměty (včetně mince z 50. let 20. stol.). Tato zahloubení obsahovala rovněž poměrně početný osteologický materiál, a to lidský i zvířecí. Každý fragment kosti vykazuje různý stupeň zachování povrchu, tzn. že pocházejí z různých časových období, v žádném případě však nejsou pleistocenní a nesouvisejí s klasickými paleolitickými nálezy z Dómu mrtvých.

Z člověka bylo zachováno: 4 fragmenty lebečních kostí nejméně ze 2 jedinců; horní čelist; 2 dolní čelisti, na jedné je zelená skvrna (měděný předmět?); třetí nártní kost; poškozená loketní kost.

Ze zvířat bylo identifikováno: kůň (*Equus caballus*); prase domácí (*Sus scrofa f. domestica*); prase divoké (*Sus scrofa*); tur domácí (*Bos primigenius f. taurus*); pes domácí (*Canis lupus f. familiaris*); ovce/koza domácí (*Ovis/Capra*); zajíc polní (*Lepus europaeus*); ptáci (*Aves sp. indet.*); 8 neidentifikovatelných úloketní kosti.

Lze konstatovat, že kosterní materiál je v sekundární poloze a není homogenní. Kosti náležejí jak člověku, tak zvířatům domácím i divokým. Rovněž stupeň fosilizace ukazuje na to, že lidské a zvířecí kosti pocházejí z různých časových období holocénu, v rozpětí pravěku až středověku. Jak se tento poměrně mladý materiál do jeskyně dostal, zůstává nejasné, neboť holocenní osídlení interiéru Mladečských jeskyní není nijak doloženo.

Jiří A. Svoboda, Miriam Nývltová Fišáková, AÚ AV ČR Brno

Resumé

During winter 2003/2004, the Institute of Archaeology supervised certain surficial adaptations realised by the Natural Protection Agency at the classical Palaeolithic site I inside the Mladeč Caves. During these works, osteological material, human and animal (both domesticated and wild), has been

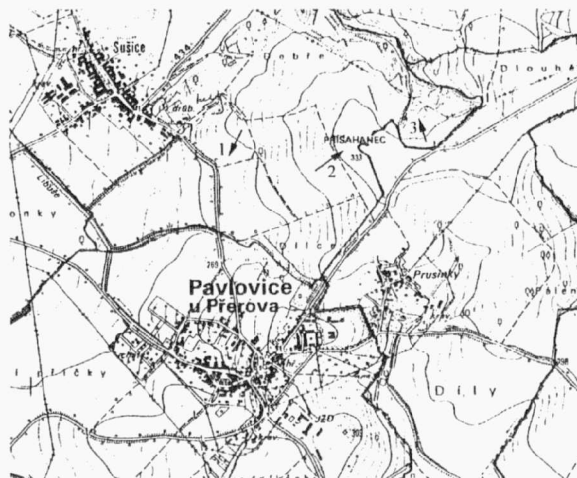
gathered from redeposited sediments. Even if the finds display various stages of fossilisation, they all are of Holocene age, and are in no way related to the classical Pleistocene fossils from the same site.

PAVLOVICE U PŘEROVA (okr. Přerov)

„Prísahanec“. Pavlovice I. Aurignacien. Sídliště. Povrchový sběr.

Úvod

Lokalita Pavlovice u Přerova byla objevena nezávisle na sobě hned dvakrát: Poprvé počátkem šedesátých let 20. století J. Homolkou, který v té době sloužil na vojně v Lipníku nad Bečvou jako topograf. Svoje tehdejší nálezy předal B. Klímovi. O více než 10 let později lokalitu Pavlovice u Přerova znovuobjevil D. Kolbinger (r. 1977). Hned první sběry poskytly natolik bohatou kolekci, že byly nedlouho poté zhodnoceny a publikovány B. Klímou (1980). Od té doby se pravděpodobně nikdo sběry v Pavlovicích nezabýval, snad také proto, že B. Klíma chybně lokalizoval místo nálezů (srov. Klíma 1980: 150). Ačkoliv oblast Pomoraví neušla narůstajícímu zájmu amatérských archeologů, kteří zejména v posledních letech hlásí nové lokality, konkrétně o Pavlovicích u Přerova se žádné další informace v literatuře neobjevují. J. Homolka zejména v posledním desetiletí zintenzivnil svoji sběratelskou činnost v oblasti a mj. objevil nedaleko vzdálenou polohu Sušice a polohu Pavlovice II s ojedinělým nálezem (obr. 1). Na základě pozorování z posledních sběrů v Pavlovicích I se J. Homolka domnívá, že se centrum štipání silicitové industrie nachází přímo JZ pod bodem 333. Část nálezů křemenů a křemenců pak pochází z hromady kamení na triangulačním bodu. Na rozdíl od něj B. Klíma uvádí, že sílexové artefakty se nacházejí rovnoměrně na celé ploše lokality, častěji ovšem v její západní polovině, zatímco křemencové artefakty mírně převládají přímo v obvodu nejvýše položených míst kolem triangulačního bodu (Klíma 1980: 151).



Obr. 1. Výsek mapy Lipník n. Bečvou, 1:25 000, list 25-132. 1 – Sušice, 2 – Pavlovice I, 3 – Pavlovice II. Lipník nad Bečvou; 1:25 000 scale map, sheet 25-132. 1 – Sušice, 2 – Pavlovice I, 3 – Pavlovice II.